

Kristen Michal
Vabariigi Valitsus

.10.2025 nr 4-14/25-79/1

Euroopa Liidu õigusaktide eelnõude menetlemisest Riigikogus

Austatud hr peaminister

Vabariigi Valitsus esitas k.a 18. septembril Riigikogule kaks Euroopa Liidu Nõukogu otsuse eelnõu, üks Euroopa Liidu ja Ukraina ning teine Euroopa Liidu ja Moldova kaubandussuhete uuendamise kohta. Kahetsusväärset ei olnud Moldovat puudutava eelnõu puhul jäetud Riigikogule sugugi aega seisukoha kujundamiseks, kuna selle lepingu heakskiitmine Euroopa Liidu keskkonnanõukogus oli kavandatud samuti 18. septembrile.

Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse (edaspidi *RKKTS*) § 152¹ kohaselt esitab Vabariigi Valitsus Riigikogule seisukohavõtuks Euroopa Liidu õigusaktide eelnõusid (edaspidi ka *eelnõu*). Vastavalt *RKKTS* § 152⁴ lõikele 2 võtab Euroopa Liidu asjade komisjon või väliskomisjon eelnõu suhtes Riigikogu nimel seisukoha.

Riigikogu roll Euroopa Liidu õigusaktide riigisiseses menetluses on keskse tähendusega. Kui-võrd Euroopa Liidu õigusaktid mõjutavad otseselt Eesti õiguskorda, on oluline, et Riigikogu võtaks osa nende suhtes Eesti seisukohtade kujundamisest. Selleks, et Riigikogul oleks võimalik seda ülesannet ka tegelikult täita, peab Euroopa Liidu õigusaktide eelnõude riigisisene menetlus arvestama Riigikogu menetluseks ette nähtud aega.

Pärast seda, kui Vabariigi Valitsus on esitanud Riigikogule seisukohavõtuks eelnõu, on Riigikogu juhatusel vastavalt *RKKTS* § 152² lõikele 3 kohustus edastada see viivitamata Euroopa Liidu asjade komisjonile või väliskomisjonile. Samaaegselt määrab juhatus eelnõu kohta arvamust andva alatise komisjoni. See tähendab, et eelnõu menetlus Riigikogus algab pärast seda, kui juhatus on teinud eelnõu menetlusse võtmise otsuse.

Esmalt toimub eelnõu arutelu valdkondlikus komisjonis, kes annab oma arvamuse Euroopa Liidu asjade komisjonile või väliskomisjonile Riigikogu juhatuse määratud tähtajaks. Väljakujunenud praktika kohaselt antakse valdkondlikule komisjonile aega arvamuse andmiseks vähemalt kaks nädalat. Pärast valdkondliku komisjoni arvamuse saamist arutatakse eelnõu Euroopa Liidu asjade komisjonis või väliskomisjonis, kus kujundatakse seisukoht Riigikogu nimel. See seisukoht on *RKKTS* § 152⁴ lõike 3 alusel Vabariigi Valitsusele kohustuslik.

Selleks, et Riigikogu komisjonidel jääks piisavalt aega eelnõu materjalidega tutvumiseks ja aruteludeks ehk teisisõnu, Riigikogu seisukohtade kujundamiseks, palun Vabariigi Valitsusel esitada Euroopa Liidu õigusaktide eelnõud Riigikogule alati võimalikult aegsasti.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Lauri Hussar